

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

عنوان آموزش شغل

ایزار باف (بافنده روانداز)

گروه شغلی

صنایع دستی (بافت)

کد ملی آموزش شغل

۷۳۱۸-۷۵-۰۰۱-۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۱-۰۱-۷۵-۷۳۱۸

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع دستی (بافت):

- فاطمه عرفانی

- صدیقه رضاخواه

-رامک فرح آبادی

-ارژنگ بهادری

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل:

اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خوزستان

مرکز آموزش فنی و حرفه ای دشت آزادگان

اداره کل میراث فرهنگی و صنایع دستی استان خوزستان

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-

-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	مهری پرویزی	دیپلم	تجربی	مدیر شرکت دیبا صالح و مربی نساجی	۱۸ سال	تلفن ثابت: ۰۶۱۲۴۲۳۲۱۷۴ تلفن همراه: ۰۹۱۶۰۴۴۹۷۲۵ ایمیل: mehriparvizi@gmail.com آدرس: فنی و حرفه ای دشت آزادگان
۲	سیروس اعتدالی	دیپلم	تجربی	کارشناس اداره میراث فرهنگی و صنایع دستی	۲۵ سال	تلفن ثابت: تلفن همراه: ۰۹۱۶۹۲۷۶۴۱۱ ایمیل: اداره میراث فرهنگی و صنایع دستی آدرس: خ امام شرقی خ ایستگاه کارون
۳	معصومه صلاحی	لیسانس	صنایع دستی	کارشناس اداره میراث فرهنگی و صنایع دستی	۷ سال	تلفن ثابت: تلفن همراه: ایمیل: اداره میراث فرهنگی و صنایع دستی آدرس: خ امام شرقی خ ایستگاه کارون ساختمان
۴	منصوره رضوی	فوق لیسانس	مردم شناسی	کارشناس مردم شناسی	۸ سال	تلفن ثابت: تلفن همراه: ۰۹۱۶۳۰۳۱۰۴۰ ایمیل: اداره میراث فرهنگی و صنایع دستی آدرس: خ امام شرقی خ ایستگاه کارون
۵	عبد النبی سواعدی	کارشناسی ارشد	علوم کامپیوتر سیستم	رئیس مرکز فنی و حرفه ای	۱۷ سال	تلفن ثابت: ۰۶۱۲۴۲۲۶۲۳۸ تلفن همراه: ۰۹۱۶۹۱۵۸۸۹۷ ایمیل: savaedi.sts9@yahoo.com آدرس: فنی و حرفه ای دشت آزادگان
۶	پروانه ترکی نژاد	لیسانس	علوم تربیتی	کارشناس پژوهش	۱۸ سال	تلفن ثابت: ۰۶۱۱-۲۲۹۰۱۲۹ تلفن همراه: ۰۹۱۶۶۱۱۷۸۵۰ ایمیل: pajooresh@khztvto.com آدرس: اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خوزستان
۷	زینب پرچی	لیسانس	ادبیات فارسی	مسئول پژوهش	۱۸ سال	تلفن ثابت: ۰۶۱۱-۲۲۹۰۱۲۹ تلفن همراه: ۰۹۱۶۳۰۰۹۵۲۹ ایمیل: pajooresh@khztvto.com آدرس: اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خوزستان

تعاریف:

استاندارد شغل:

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش:

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل:

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل:

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش:

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی:

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی:

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان:

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی:

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش:

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت:

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرشی:

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی:

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی:

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل :	
ایزار باف (بافنده روانداز)	
شرح استاندارد آموزش شغل :	
ایزار باف (بافنده روانداز) یکی از مشاغل مربوط به صنایع دستی (بافت) می باشد که شایستگی هایی از قبیل چله کشی ایزار ، راه اندازی دستگاه ایزار بافی ، بافت ایزار ، انجام مراحل تکمیلی ایزار ، نگهداری و انبارداری محصولات و بسته بندی و بازار یابی و عرضه محصولات را دربر می گیرد. در ضمن این شغل با مشاغلی از قبیل چادرشب باف ، موج باف در ارتباط است.	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی	
حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی	
مهارت های پیش نیاز : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۲۰۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۶۰ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۴۰ ساعت
- زمان کارورزی	: ساعت
- زمان پروژه	: ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی :	۲۵%
- عملی :	۶۵%
- اخلاق حرفه ای :	۱۰%
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
- لیسانس صنایع دستی یا نساجی با سابقه ۲ سال کار مرتبط	
- فوق دیپلم صنایع دستی با سابقه ۴ سال کار مرتبط	
- دیپلم متوسطه با ۶ سال سابقه کار مرتبط	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

ایزار باف یا بافنده ایزار کسی است که چله کشی ، نصب چله بر روی دار ، بافت ابتدا و انتها ، شیرازه ، پودکشی ، تاباندن ایزار بافته شده را به دور نورد ، رفع معایب درحین بافت و بعداز بافت ، جداسازی ایزار از دستگاه نساجی را داشته باشد و نسبت به توانایی بسته بندی و اصول نگهداری و انبارداری آشنایی و به مسائل بهداشتی ، اجتماعی و حقوقی خود آگاه باشد .

قطوه : به ایزاری گفته میشود که با نمره نخ بالا (درشت باف) بافته می شود و بعنوان روانداز زمستانی می باشد.

گلگلی : به ایزاری گفته میشود که با نمره نخ پایین (ریز باف) بافته می شود و بعنوان روانداز تابستانی می باشد.

سده : تار ایزار

لحمه : پود ایزار

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و استاندارد مشابه جهانی) :

Weaver Ezar

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

- موج باف

- چادر شب باف

* جایگاه استاندارد از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف: جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....

ب: جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....

ج: جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....

د: نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل

- شایستگی‌ها

ردیف	عناوین
۱	چله کشی ایزار
۲	راه اندازی دستگاه ایزار بافی
۳	بافت ایزار
۴	انجام مراحل تکمیلی ایزار
۵	نگهداری و انبارداری محصولات
۶	بسته بندی و بازاریابی و عرصه محصولات
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: - چله کشی ابزار
	جمع	عملی	نظری	
	۲۸	۱۸	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
- انواع الیاف (پشم و کرک در رنگهای مختلف)			۲	انواع الیاف (پشم ، کرک)
- دستگاه چله کشی			۲	معایب و محاسن الیاف
- متر			۲	روش چله کشی طبق نقشه و نمره نخ
- ماسوره ریلی			۲	معرفی رنگ های اصلی ، فرعی ، مکمل و متضاد
- دستگاه ماسوره ریلی			۲	انواع چله کشی (دو رنگ ، سه رنگ و چهارخانه)
- دستگاه ماسوره پیچ قلاب				مهارت :
		۴		محاسبه متراژ چله با توجه به ابعاد محصول
- قیچی		۴		یکنواخت کردن کشش نخ های چله
- قلاب		۵		انجام انواع چله کشی با طرح های مختلف
		۵		اصلاح معایب چله کشی
				نگرش :
				-دقت در انجام کار
				- صرفه جویی در مصرف مواد اولیه
				ایمنی و بهداشت :
				- استفاده از ماسک هنگام چله کشی
				-
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۴۶	۳۳	۱۳	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی			راه اندازی دستگاه ایزار بافی
				توجهات زیست محیطی مرتبط
دستگاه ایزار شامل (اوزارها - نورد -دغه شانه عرضی - پدالها -بنگشت یا دو چوب نگهدارنده اوزارها - ملوزین - میله جهت نگهدارنده اوزارها و دغه - تخته جهت نشستن)				دانش :
		۲		- اجزای تشکیل دهنده دستگاه ایزار
		۲		- اصول کار با قطعات دستگاه ایزار و اوزارها
		۳		- مسیر عبور نخ های چله در اوزارها
		۲		- روش کار با دستگاه ماسوره پیچ
		۲		- روش کار با ملوزین ها یا دو چوب که اوزارها را به پدالها وصل می نماید
		۲		- روش کار با بنگشت ها یا دو چوب نگهدارنده اوزارها
دستگاه ماسوره پیچ				مهارت :
- متر		۵		- عبور دادن تارها از اوزارها
- سوزن		۵		- عبور تارها از شانه عرضی
- قیچی		۴		- اتصال شانه عرضی در دغه
		۳		- اتصال ملوزین ها توسط زنجیر به پدال ها
		۳		- اتصال پدال ها توسط میله به دستگاه
		۲		- نصب نورد
		۳		- نصب ملوزین ها به اوزارها
		۴		- جمع کردن ایزار بافته شده به دور نورد اول
		۴		- جمع کردن باقیمانده چله به دور نورد دوم
				نگرش :
				ایمنی و بهداشت :
				توجه به نور کافی در محیط
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : - بافت ایزار
	جمع	عملی	نظری	
	۴۶	۳۳	۱۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- دستگاه ایزار بافی				دانش :
- دستگاه ماسوره پرکنی		۲		- انواع الیاف مصرفی در ایزار بافی (پشم ، کرک)
- قیچی		۳		- روش پودگذاری متناسب با طرح
- چوب دوفاق		۳		- روش شانه زدن و کنترل لبه کار
- متیذ		۲		- معرفی طرح های بافته شده
		۳		- روش پودگذاری معکوس جهت رفع معایب
				مهارت :
- نخ پرز پشمی	۴			ایجاد دهانه کار با استفاده از پدال
- نخ چله پشمی	۵			استفاده از پدال جهت ایجاد نقش بر روی ایزار
- شانه ترکی	۵			پودگذاری و شانه زدن
	۴			استفاده از ابزار متیذ جهت کنترل عرض بافت
	۳			تعویض ماسوره و جاسازی در ماکو
	۵			ترمیم چله پاره شده در حین بافت
	۳			استفاده مناسب از چوب دو فاق
	۴			پیچاندن ایزار بافته شده روی نورد
				نگرش :
				معرفی بافت ایزار
				ایمنی و بهداشت :
				رعایت اصول ارگونومی
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : انجام مراحل تکمیلی ایزار
	جمع	عملی	نظری	
	۳۳	۲۷	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
		۲		- روش قیچی نمودن پودهای اضافی حین بافت
		۲		- روش بریدن و قواره کردن ایزار بافته شده
		۲		- روش زدن گره های تزئینی در بالا و پایین ایزار
				مهارت :
	۴			- قیچی نمودن پودهای اضافه حین بافت ایزار
	۵			- قواره بندی تخته های بافته شده
	۵			- رفع معایب (تار و پود) بعداز بافت
	۵			- دوخت تخته ها و متصل کردن آنها توسط نخ و سوزن
	۴			- زدن گره های تزئینی(گره نخودی - گره توری - گره گیس باف)
	۴			تا زدن و بسته بندی ایزار بافته شده
				نگرش :
				-دقت در عملیات تکمیلی
				ایمنی و بهداشت :
				-
				توجهات زیست محیطی :
				-عدم دورریز اضافی نخ های چله کشی به محیط زیست

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : - نگهداری و انبارداری محصولات
	جمع	عملی	نظری	
	۳۰	۲۰	۱۰	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
		۲		- عوامل تخریب کننده ابزار در مقابل (سرما، گرما)
		۲		- تأثیر عوامل رطوبت و حرارت بر ابزار
		۲		- روش های حفاظت ابزار در برابر انواع حرارات(استفاده از تنباکو و نفتالین)
		۲		- تأثیر نور خورشید و ماوراء بنفش
		۲		- روش های انبارداری ابزار
				مهارت :
	۴			- محافظت از ابزار در مقابل سرما و گرما
	۴			- محافظت از ابزار در مقابل رطوبت و حرارت
	۴			- محافظت از محصول در برابر انواع حشرات
	۴			- محافظت از محصول در برابر نور خورشید و ماوراء بنفش
	۴			- انبارداری محصول ابزار
				نگرش :
				-
				ایمنی و بهداشت :
				توجهات زیست محیطی :
				-

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۷	۹	۸	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
				دانش :
			۳	- روش های بسته بندی محصول
			۳	- روش های بازاریابی (اینترنت)
			۲	- بازارهای محلی، نمایشگاه (مرزی)
				-
				مهارت :
		۳		- تعیین شناسنامه محصول (نام، ابعاد، تاریخ تولید، اسم نقش، نام تولیدکننده، محل تولید، وزن کالا)
		۳		- بسته بندی متناسب یا کیفیت محصول
		۳		- بازاریابی محصولات
				-
				نگرش :
				ایمنی و بهداشت :
				توجهات زیست محیطی :
				-
				-

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	نخ پرز پشمی	در رنگهای مختلف	۴/۵ کیلوگرم	
۲	نخ چله پشمی	در رنگهای مختلف	۴/۵ کیلوگرم	
۳	چوب دوفاق	چوبی	۱۵ عدد	
۴	متید	چوبی	۱۵ عدد	
۵	نفتالین	-	۱ کیلوگرم	
۶	تنباکو	-	۵ بسته	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	دستگاه چله کشی	فلزی یا چوبی	۱۵ دستگاه	
۲	دستگاه ماسوره پیچ	فلزی	۵ دستگاه	
۳	ماسوره	ریلی	۵ دستگاه	
۴	دستگاه ایزار بافی	فلزی یا چوبی	۱۵ دستگاه	
۵	دستگاه تهویه	فلزی	۵ دستگاه	
۶	قفسه	شش خانه ای	۵ قفسه	
۷	رایانه	با سرعت و حافظه بالا	۵ دستگاه	
۸	دوربین عکاسی	دیجیتال	۳ دستگاه	

توجه :

- تجهیزات به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	قیچی	فلزی	۵ عدد	
۲	قلاب	فلزی	۵ عدد	
۳	متر	فلزی	۱ عدد	
۴	سوزن	فلزی	۵ عدد	
۵	شانه ترکی	فلزی	۵ عدد	

توجه :

-ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	نساجی سنتی ایران	فریده طالب پور	-	۱۳۸۶	تهران	دانشگاه الزهرا
۲	نگاهی بر پارچه بافی دوران اسلامی	زهرة روح فر	-	۱۳۸۰	تهران	سازمان میراث فرهنگی کشور (پژوهشگاه) و سازمان مطالعه و تدوین (سمت)